

Organisatie - Organisation

Waarom?

- op de vooravond van 60 jaar conventie van Den Haag en 15 jaar Tweede Protocol
- Belgisch voorzitterschap van het Comité voor de bescherming van cultuuroederen in geval van gewapend conflict (B. Goes)
- recente vernietigingen van cultureel erfgoed in Syrië en Mali

Pourquoi?

- a la veille des 60 ans Convention de la Haye et des 15 ans du Deuxième Protocole
- présidence belge du Comité intergouvernemental pour la protection de biens culturels en cas de conflit armé (B. Goes)
- destructions récentes du patrimoine culturel en Syrie et au Mali

Organisatie - Organisation

België, Egypte, El Salvador, Litouwen, Mali, Nederland, Zwitserland, ...

Egmontpaleis, Brussel

UNESCO, NATO, ICORP, ICOMOS, Bouclier Bleu, Croix-Rouge, ...

Bevindingen colloquium bescherming cultuuroederen in geval van gewapend conflict – 12 en 13 december 2013

3

Programma - Programme

Donderdag 12 december 2013 (voormiddag)

THEMA 1: beschermingsmaatregelen in vredes- en oorlogstijd

- Geschiedenis en uitdagingen van het Tweede Protocol en het Comité
- De Conventie van 1954 en het Tweede Protocol: complementariteit
- De Belgische ervaring met de uitvoering van het Tweede Protocol
- De synergiën tussen het Werelderfgoedverdrag en het Tweede Protocol

DEBAT

THEME 1: Mesures de protection en temps de paix et en temps de guerre

- Histoire et défis du Deuxième Protocole et de son Comité
- La Convention de 1954 et le Deuxième Protocole: complémentarité
- L'expérience belge de la mise en oeuvre du Deuxième Protocole
- Les synergies entre la convention du 1972 et le Deuxième Protocole

DISCUSSION

Bevindingen colloquium bescherming cultuuroederen in geval van gewapend conflict – 12 en 13 december 2013

4

Programma - Programme

Donderdag 12 december 2013 (namiddag)

- Beschermen van cultuuroederen in vredetijd: voorbeelden van Zwitserland en El Salvador
- Respect voor cultuuroederen door de strijdkrachten
- Hoe cultuuroederen beter beschermen op het slagveld?
- Hoofdstuk 4 van het Tweede Protocol: een bijkomende stap in de strijd tegen straffeloosheid
- De rol van het Blauwe Schild op nationaal en internationaal niveau

DEBAT

- **La sauvegarde des biens culturels en temps de paix: les exemples de Suisse et d'El Salvador**
- **Le respect des biens culturels par les forces armées**
- **Comment mieux protéger les biens culturels sur le champ de bataille?**
- **Le chapitre 4 du Deuxième Protocole: un pas supplémentaire dans la lutte contre l'impunité**
- **Le rôle du Bouclier Bleu, aux niveaux national et international**

DISCUSSION

Programma - Programme

Vrijdag 13 december 2013

THEMA 2: Versterkte bescherming, ingevoerd door het Tweede Protocol

DEBAT

THEMA 3: De toekomstperspectieven voor het Tweede Protocol

DEBAT EN CONCLUSIES

THEME 2: La protection renforcée mise en place par le Deuxième Protocole

DISCUSSION

THEME 3: Quelques perspectives futures pour le Deuxième Protocole

DISCUSSION ET CONCLUSIONS

Conclusies - Conclusions

5 belangrijke conclusies

5 conclusions importantes

De verwoeste universiteitsbibliotheek van Leuven (1914)

(c) Pierre Alphonse en Pierre Emile Arnou / Universiteitsarchief KU Leuven, Bruno Vandermeulen

Bevindingen colloquium bescherming cultuuroederen in geval van
gewapend conflict – 12 en 13 december 2013

7

Conclusies - Conclusions

1) Ratificatie van de conventie van Den Haag en het Tweede Protocol door zoveel mogelijk staten is essentieel

We moeten vooral samenwerken:

- tussen de staten onderling
- maar ook met alle betrokken partijen binnen de staten (zowel civiel als militair)

1) Ratification universelle de la Convention de la Haye et du Deuxième Protocole est essentielle

Il faut d'abord travailler ensemble:

- au niveau des Etats
- au niveau des organisations au sein de l'Etat (civiles et militaires)

Bevindingen colloquium bescherming cultuuroederen in geval van
gewapend conflict – 12 en 13 december 2013

8

Conclusies - Conclusions

2) Synergiën met de andere culturele conventies van UNESCO benadrukken:

- Conventie ongeoorloofde invoer, uitvoer en teruggave van cultuuroederen (1970)
- Werelderfgoedconventie (1972)
- Onderwatererfgoedconventie (2001)
- Conventie Immaterieel erfgoed (2003)

2) Chercher les synergies avec les autres conventions culturelles de l'UNESCO

- Convention Trafic illicite (1970)
- Convention Patrimoine mondial (1972)
- Convention Patrimoine subaquatique (2001)
- Convention Patrimoine immatériel (2003)

Conclusies - Conclusions

3) We moeten maatregelen nemen in vreedstijd:

- Wat zijn cultuuroederen?
- Verschillende soorten van bescherming van cultuuroederen door conventie Den Haag (1954) + Tweede Protocol (1999): algemene bescherming, bijzondere bescherming en versterkte bescherming
- Duidelijke communicatie aan alle betrokkenen (civiel en militair)

3) Il faut se préparer en temps de paix:

- Que sont les biens culturels?
- Différentes sortes de protection des biens culturels par la Convention de la Haye (1954) + le Deuxième Protocole (1999): protection simple, protection spéciale et protection renforcée
- Communication claire aux services compétents (civils et militaires)

Conclusies - Conclusions

4) We moeten een breed publiek aanspreken:

- de conventie is er niet enkel voor de betrokken staten
- de conventie is bovenal ook belangrijk om burgers en verenigingen te betrekken bij de uitvoering ervan
- van “cultural goods” naar “cultural resources” (bescherming van de omgeving)
- belangrijke rol voor de Nationale Blauwe Schild Comités

4) Il faut une large diffusion publique

- la convention n'est pas seulement faite pour les états
- la convention est surtout importante pour sensibiliser les citoyens et les associations à sa mise en oeuvre
- il faut parler des “ressources culturelles” (protection de l'environnement)
- un rôle important pour les comités nationaux du Bouclier Bleu

Conclusies - Conclusions

5) Systematische training van zowel militairen als professionele erfgoedzorgers is noodzakelijk

- militairen over cultuuroederen (“*targeting information*”)
- erfgoedzorgers over planning van calamiteiten

5) Formation systématique des militaires et des professionnels de la culture est nécessaire

- les militaires à propos des biens culturels (“*targeting information*”)
- Les professionnels de la culture à propos du planning d'urgence

Coördinatie/Coordination

De Werkgroep Cultuurgoederen van de Interministeriële Commissie voor Humanitair Recht

Interministerial
commission
for humanitarian law
cidh-ichr.be

www.cidh-ichr.be

Damien Vandermeersch = voorzitter/président CIDH/ICHR
Benjamin Goes = voorzitter van de werkgroep cultuurgoederen

Le Groupe de travail Biens Culturels de la Commission Interministérielle de Droit Humanitaire

Leden van de werkgroep – Membres du Groupe de travail

federaal/fédéral:

- FOD Kanselarij van de Eerste Minister/ SPF Chancellerie du Premier Ministre
- FOD Buitenlandse Zaken/SPF Affaires Etrangères
- FOD Binnenlandse Zaken/SPF Intérieur
- Defensie/La Défense
- FOD Justitie/SPF Justice
- POD Wetenschapsbeleid/SPP Politique scientifique

De gewesten/les régions

La Région de Bruxelles-Capitale – Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Vlaams Gewest

La Région wallone

Wallonie

De gemeenschappen/les communautés

Vlaamse Gemeenschap

KUNSTEN
EN ERFGOED

La Communauté française

La Communauté
germanophone

Ervaringen agentschap Onroerend Erfgoed
binnen WG Cultuuroederen ICHR

17

Verenigingen en organisaties/ Organisations et associations

De Vlaamse UNESCO
Commissie

La Commission belge
francophone et
germanophone pour l'UNESCO

Het Belgische Rode Kruis
Croix Rouge de Belgique

Ervaringen agentschap Onroerend Erfgoed
binnen WG Cultuuroederen ICHR

18

<p>ICOMOS – België/Belgique</p>	
<p>ICOM - België/Belgique</p>	
<p>Belgische Blauwe Schild Comité Bouclier Bleu</p>	
<p>Ervaringen agentschap Onroerend Erfgoed binnen WG Cultuurgooederen ICHR 19</p>	

Samenwerking - Collaboration

Wat doen we?

- Implementatie van het verdrag van Den Haag en Tweede Protocol (geratificeerd door België op 13 oktober 2010)
- Rapportage aan UNESCO
- Criteria algemene en versterkte bescherming
- Gezamenlijke initiatieven (bv. colloquium)

Qu'est-ce qu'on fait?

- Mise en oeuvre de la Convention de la Haye et du Deuxième Protocole (ratifié par la Belgique le 13 octobre 2010)
- Rapportage à l'UNESCO
- Critères communs protection simple et protection renforcée
- Initiatives communes (p.e. colloque)

Versterkte bescherming – Protection renforcée

Indicatieve lijst van cultuurogoderen onder versterkte bescherming in België =
Cultureel erfgoed op de Werelderfgoedlijst in België

Liste indicative des biens culturels sous protection renforcée en Belgique =
Liste du Patrimoine mondial belge

Indicatieve lijst versterkte bescherming België

21

Indicatieve lijst versterkte bescherming = list indicative protection renforcée

- Vlaamse begijnhoven (13) – *WH in 1998*
- La Grand-Place (Bruxelles) – *WH en 1998*
- Les quatre ascenseurs du Canal du Centre (La Louvière et Le Roeulx – *WH en 1998*
- De Belgische belforten (33) – *WH since 1999*
- Het historische centrum van Brugge – *WH in 2000*
- Les habitations majeures de l'architect Victor Horta (Brussels) (4) – *WH en 2000*
- Les minières néolithiques de silex de Spiennes (Mons) – *WH en 2000*
- La Cathédrale Notre-Dame (Tournai) – *WH en 2000*
- Plantin-Moretus woning/huis/atelier (Antwerpen) – *WH in 2005*
- Palais Stoclet (Brussel) – *WH in 2009*
- Site miniers majeurs de Wallonie (4) – *WH en 2012*

Indicatieve lijst versterkte bescherming België

22

De Vlaamse begijnhoven (WH in 1998)

Tongeren

Dendermonde

© Onroerend Erfgoed

23

De Vlaamse begijnhoven (WH in 1998)

Kortrijk

Leuven

© Onroerend Erfgoed

24

La Grand-Place à Bruxelles (WH in 1998)

Marcel Vanhulst@SPRA

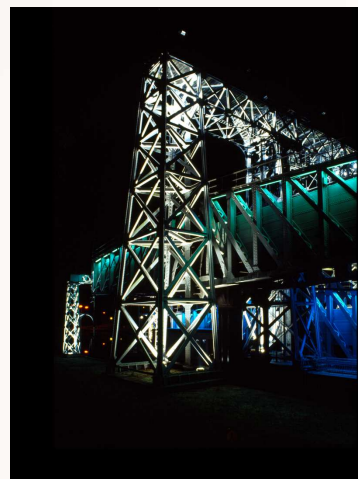

M & G Thierri-Weisz © M & G Thierri-Weisz

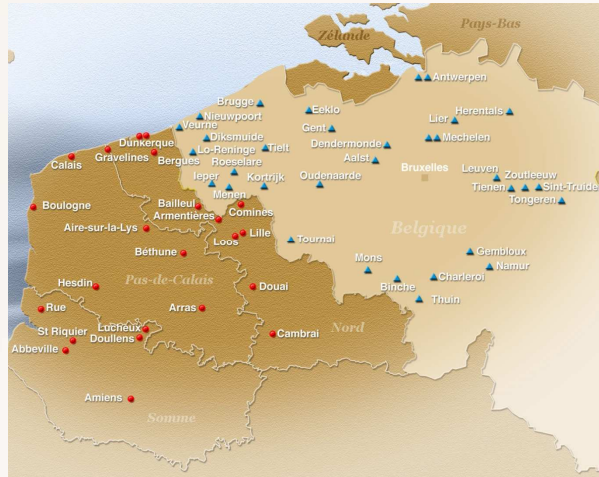
25

Les quatre ascenseurs du Canal du Centre à La Louvière et Le Roeulx (WH en 1998)

26

Les beffrois de Belgique (WH en 1999-2005)

27

Les beffrois de Belgique (WH en 1999-2005)

Thuin

Charleroi

Namur

28

De Belgische belforten (WH in 1999-2005)

leper

Mechelen

Sint-Truiden

© Onroerend Erfgoed

29

Het historische centrum van Brugge (WH in 2000)

© Onroerend Erfgoed

30

Les habitations majeurs de l'architect Victor Horta in Brussel (WH en 2000)

Horta Museum

JRP4 - KIK/CP SPB

Houses Van Eetvelde

31

Hôtel Tassel

Hôtel Solvay

32

La Cathédrale Notre-Dame en Tournai (WH en 2000)

33

Palais Stoclet (WH en 2009)

URAS@cma

34

Les sites miniers majeurs en Wallonie (WH en 2012)

Grand-Hornu

Bois-du-Luc

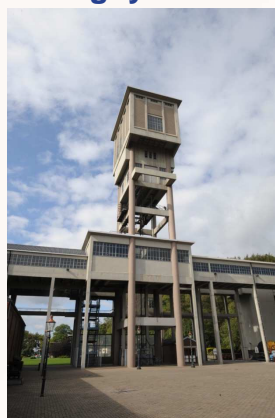
35

Les sites miniers majeurs en Wallonie (WH en 2012)

Le Bois du Cazier

Blegny-Mine

36

De cultuuroederen onder versterkte bescherming (2013)

-

Les biens culturels sous protection renforcée (2013)

Museum Horta in Brussel (WH in 2000)

RPFA - KIKO SPFB

RPFA - KIKO SPFB

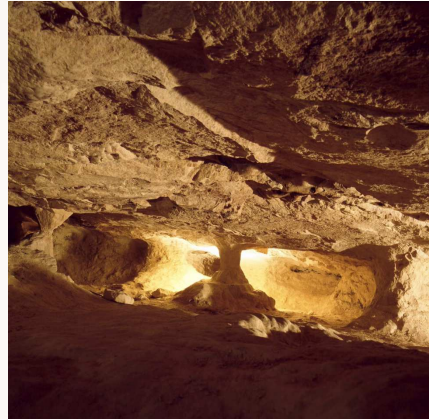
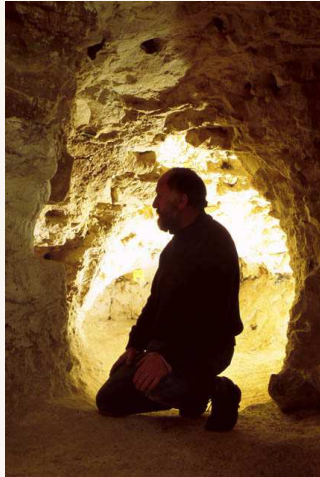
Cultuuroederen onder versterkte bescherming in België

Les minières neolithiques de silex de Spiennes (WH en 2000)

Cultuuroederen onder versterkte bescherming in België

Les minières neolithiques de silex de Spiennes (WH en 2000)

Cultuuroederen onder versterkte bescherming in België

41

Museum Plantin-Moretus in Antwerpen (WH in 2005)

© museum Plantin-Moretus

Cultuuroederen onder versterkte bescherming in België

42

Museum Plantin-Moretus in Antwerpen (WH in 2005)

© museum Plantin-Moretus

Cultuurgoederen onder versterkte bescherming in België

43

Bedankt voor uw aandacht.
Merci pour votre attention.

44